

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2024/129 - 130

19.11.24.

Peter Olsen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut til EM2025 pålægges at lave en redegørelse om, hvordan kommunerne får mere råderum og ansvar for deres eget økonomi. (EM24/129)

(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut om at udarbejde en redegørelse over en ny kommunalfordeling, som skal uddeles til FM2025. (EM24/130)

(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Ordførerindlæg:

Før 2009 var der 18 kommuner. 18 borgmestre. 18 kommunaldirektører. 18 chefer for erhvervsområdet, socialområdet skoleområdet og mange andre områder. Stor administration der koster mange penge; Nogle kommuner var velfungerende, der løfter opgaverne godt, mens der er andre kommuner der i mindre eller større grad ikke var velfungerende, der i mindre eller større grad var ude af stand til at løfte opgaver som følge af manglende viden. Derfor....

Blev storkommunerne indført i 2009. I forbindelse med indførelsen af storkommunerne i 2009, var formålet blandt andet; at de enkelte kommuner sammen med andre kommuner i fællesskab får større viden og styrke, at de blev i stand til at få tilført større ansvarsområdet og kan løfte disse. At de på medarbejderområdet kan indgå større samarbejde og at de kan støtte hinanden bedre, og ikke mindst var formålet og målet en nedbringelse af omkostninger.

Disse formål og mål var forståelige og støtteværdige. Der er nu gået lige godt 15 år, siden indførelse af storkommunerne. De 18 kommuner i 2009 blev til 4 storkommuner. I dag er der 5 storkommuner efter at Qaasuitsup Kommunia blev delt i 2 kommuner. Men det rakte ikke.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Befolkningen i Tasiilaq fremkommer med ønsker om ikke længere at være en del af Kommuneqarfik Sermersooq. Befolkningen i Maniitsoq ønsker at komme ud af Qeqqata Kommunian mens befolkningen i Nanortalik også ønsker at komme ud af Kommune Kujalleq.

I år udkom en evaluering af den kommunale struktur og konklusionen viste at målet og formålet med kommunesammenlægninger i 2009 ikke var lykket. Det har vist sig at borgerne savner nærdemokratiet, at de var stærkt utilfredse med den service der bliver ydet og at tilliden til de folkevalgte markant er blevet ringere.

Inuit Ataqatigiit både lytter og følger med. Vi ønsker at deltage i debatten og ønsker at være med til at finde løsninger.

Derfor ønsker vi at takke Aqqalu C. Jeremiassen for hans 2 forskellige forslag om at genvurdere samt om hvordan man kunne omstrukturere kommunerne.

Kort sagt, er tiden inde til politisk at debattere den kommunale struktur samt at vurdere den nuværende ordning.

Som bekendt har vi under forårssamlingen drøftet punkt 116, som blandt andet pålægger Naalakkarsuisut om at udarbejde en redegørelse om hvordan udgifterne ændrer sig, hvis man genetablerer de gamle kommuner. Vi venter stadigvæk på redegørelsen, man forventer at man vil præsentere redegørelsen inden udgangen af dette år. Vi afventer redegørelsen i spænding.

Hvad angår disse 2 forslag kan man i Naalakkarsuisuts svarnotat læse, at Naalakkarsuisut allerede er i gang med arbejdet med den nuværende struktur, hvor man blandt andet har nedsat en arbejdsgruppe og at arbejdet allerede er godt i gang. Vi konstaterer med tilfredshed at Naalakkarsuisut laver arbejdet med inddragelse af kommunerne. Inuit Ataqatigiit er både glade og tilfredse. Fordi at Naalakkarsuisut allerede er i gang med at se på den kommunale struktur.

Derfor forkaster vi Aqqalu C. Jeremiassens to forslag for ikke at udføre dobbeltarbejde og fordi arbejdet allerede er igangsat.